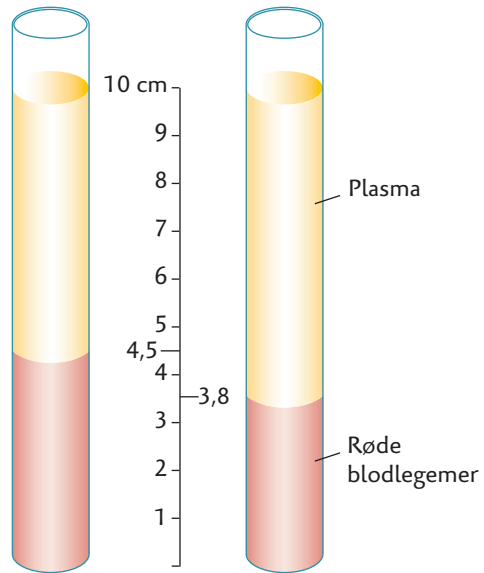

Figur 2. Blodtransfusionens historie.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

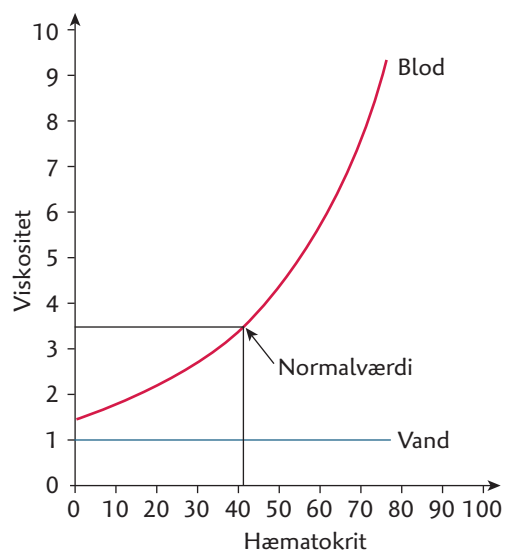
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

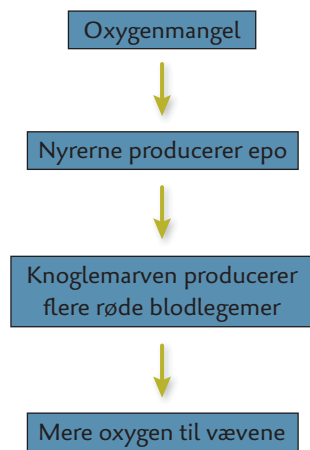
Figur 4. Bestemmelse af hæmatokrit.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Normal hæmatokritværdi	
Mænd	Kvinder
40- 45 %	38-43 %

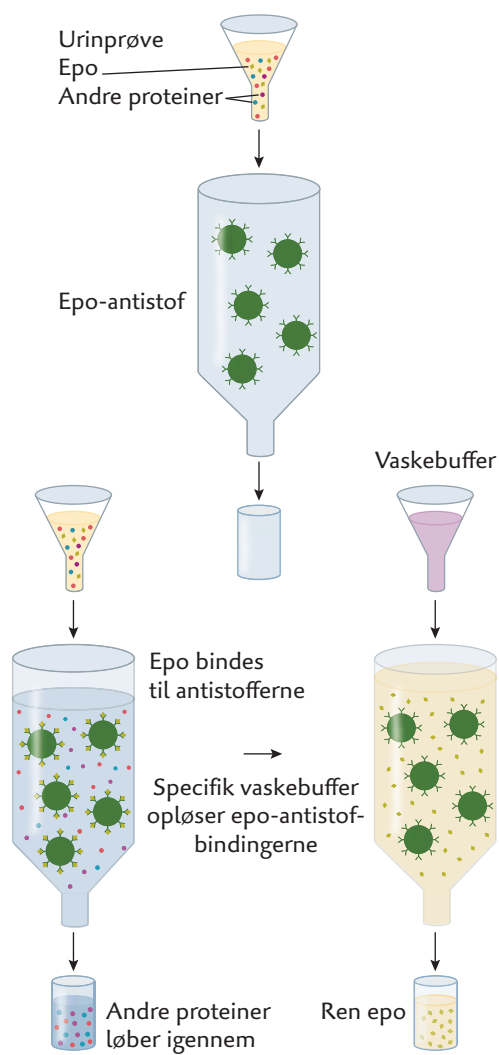
Figur 5. Normale hæmatokritværdier.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

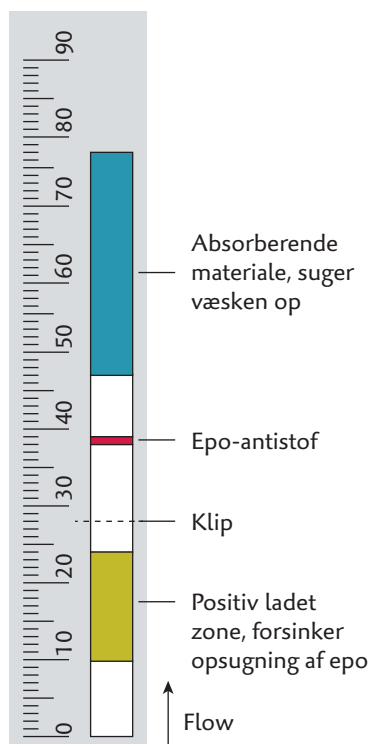
Figur 6. Blodets viskositet som funktion af hæmatokrit.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

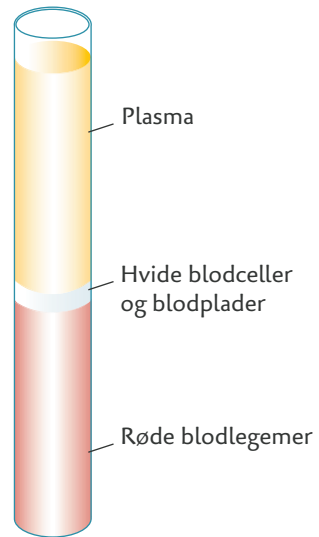
Figur 7. Regulering af produktionen af de røde blodlegemer.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 11. Epo-test på urinprøve.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

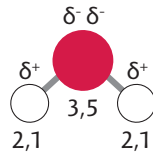
Figur 13. Funktionen af en epoteststick.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

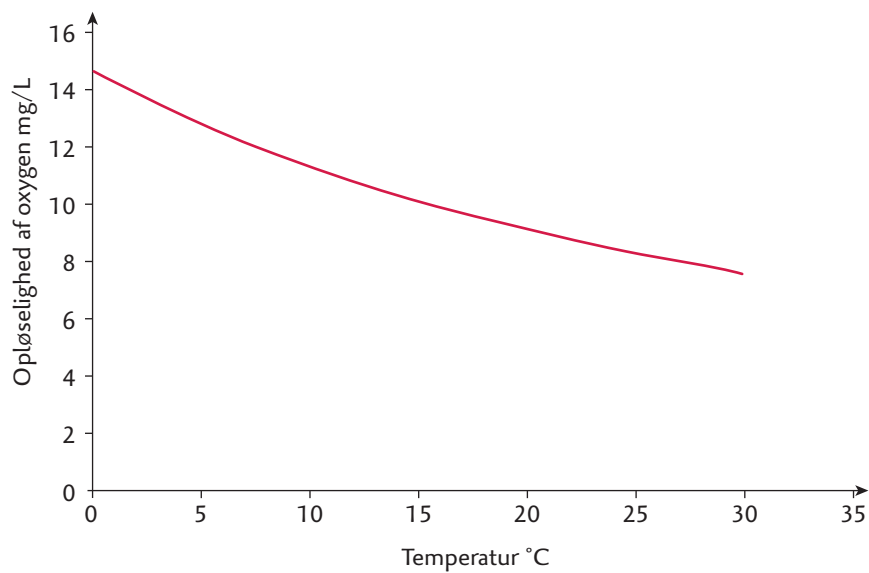
Figur 14. Blodets sammensætning.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Plasmasammensætning		
Plasmaproteiner 7 %	Albumin ca. 60 %	Medvirker ved opretholdelsen af det osmotiske tryk i plasma, transporterer fedt og steroidhormoner
	Globuliner ca. 35 %	Transporterer ioner, hormoner, fedt og har en funktion som en del af immunforsvaret
	Fibrinogen ca. 4 %	En vigtig del af blodets evne til at størkne
	Proteiner med regulerende funktioner < 1 %	Enzymer, proenzymer og hormoner
Andre opløste stoffer 1 %	Elektrolytter	Ioner i ekstracellulærvæsken som er væsentlige for cellernes aktivitet. Ionerne bidrager til at opretholde det osmotiske tryk i ekstracellulærvæsken. De vigtigste ioner er Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Cl^- , HCO_3^- , HPO_4^{2-} , SO_4^{2-}
	Organiske næringsstoffer	Fedt, glucose og aminosyrer
	Organiske affaldsstoffer	Urinstof, urinsyre, creatin, bilirubin og NH_4^+
Vand 92 %		

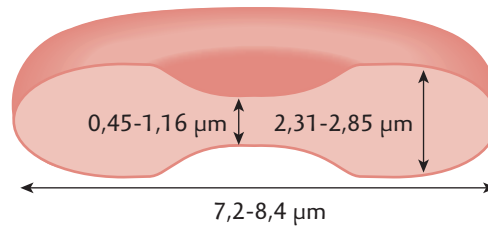
Figur 15. Sammensætningen af blodplasma.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 16. Vandmolekyle.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 17. Opløselighed af oxygen i vand og temperaturen.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

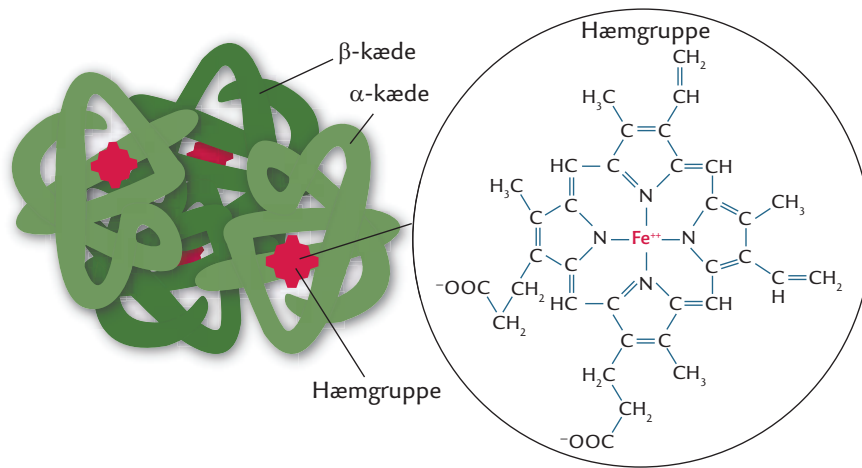
Figur 18. Gennemskåret rødt blodlegeme.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

	Mænd	Kvinder
Hæmoglobinindhold	14-18 g/100 mL blod	12-16 g/100 mL blod

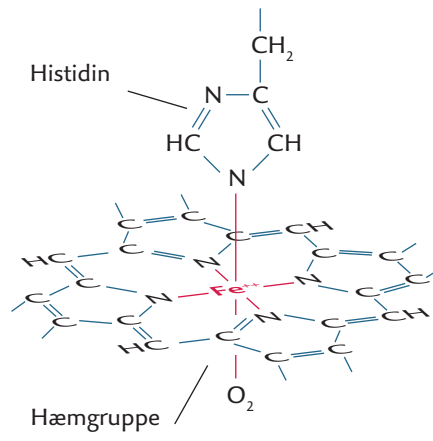
Figur 19. Hæmoglobinindhold i blod.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

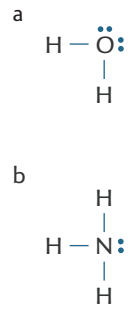
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 20. Hæmoglobins opbygning.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 21. Fe²⁺ har koordinationsstallet 6.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

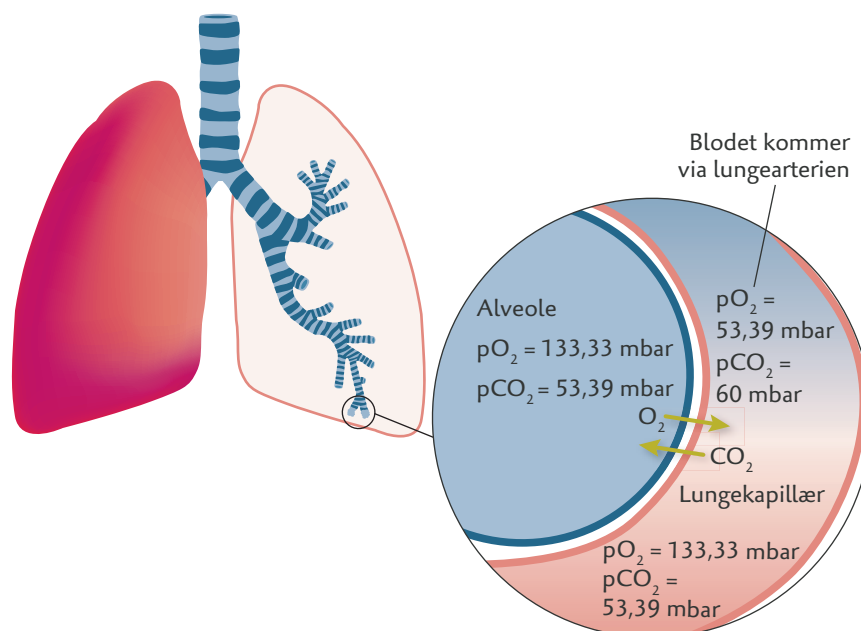
Figur 22. Vandmolekyle og ammoniak.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 23. Ammoniaks kompleksbinding til sølvion.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

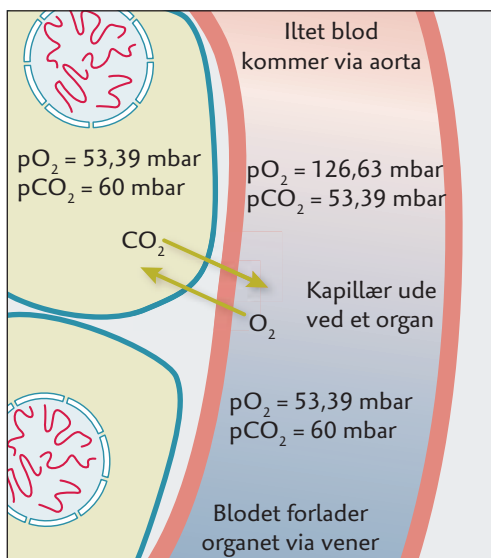
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

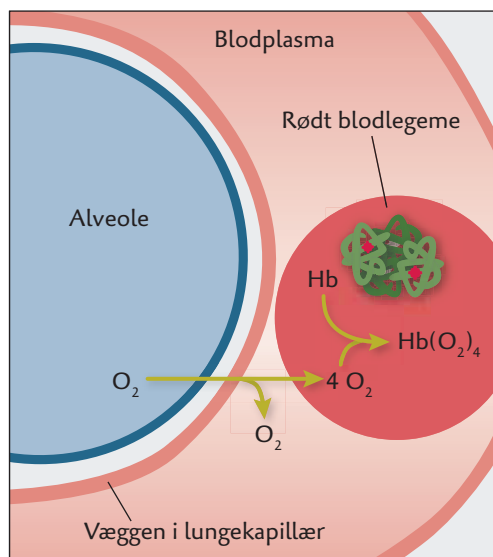
Figur 24. pO_2 og pCO_2 i alveoler og lungekapillærer.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

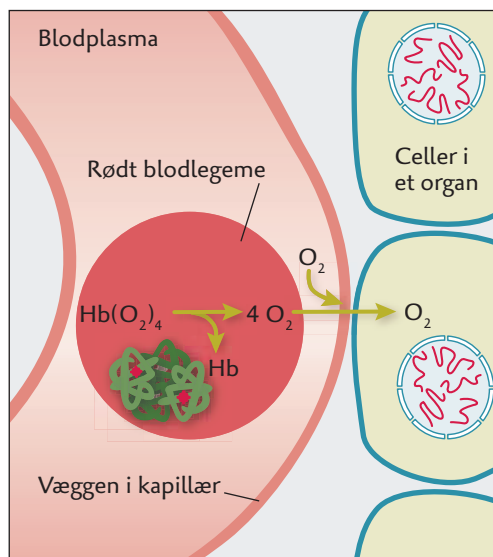
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

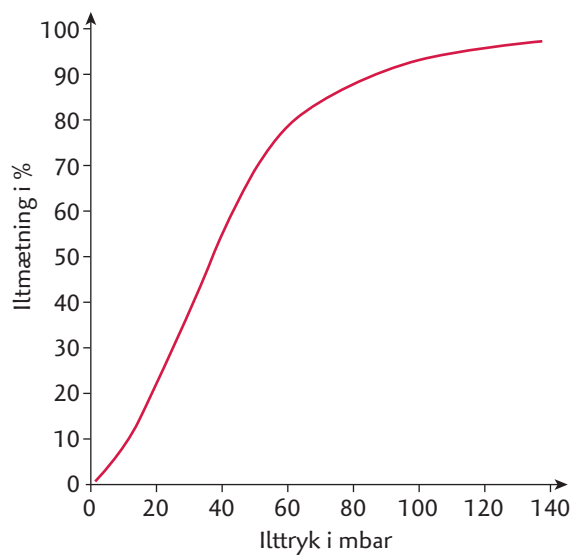
Figur 25. pO_2 og pCO_2 i kapillærer og celler.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

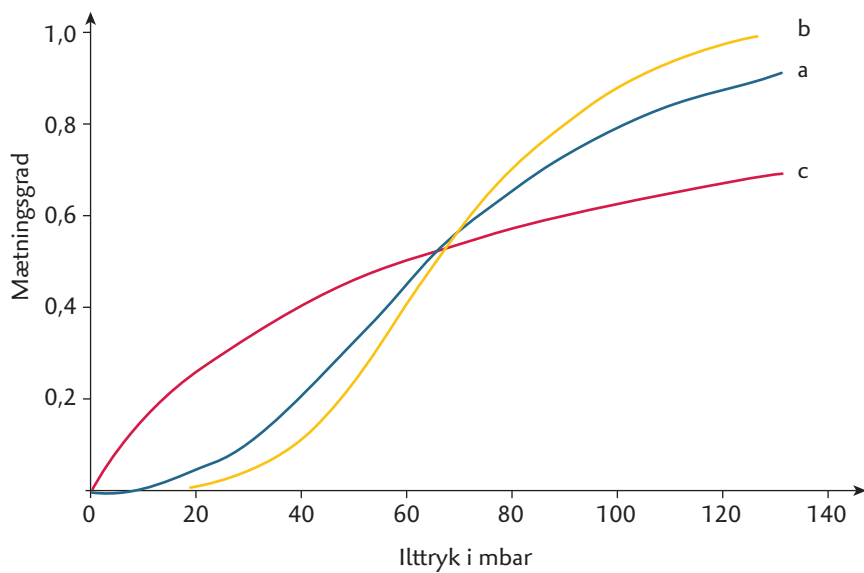
Figur 26. Transport af oxygen fra alveole til rødt blodlegeme.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

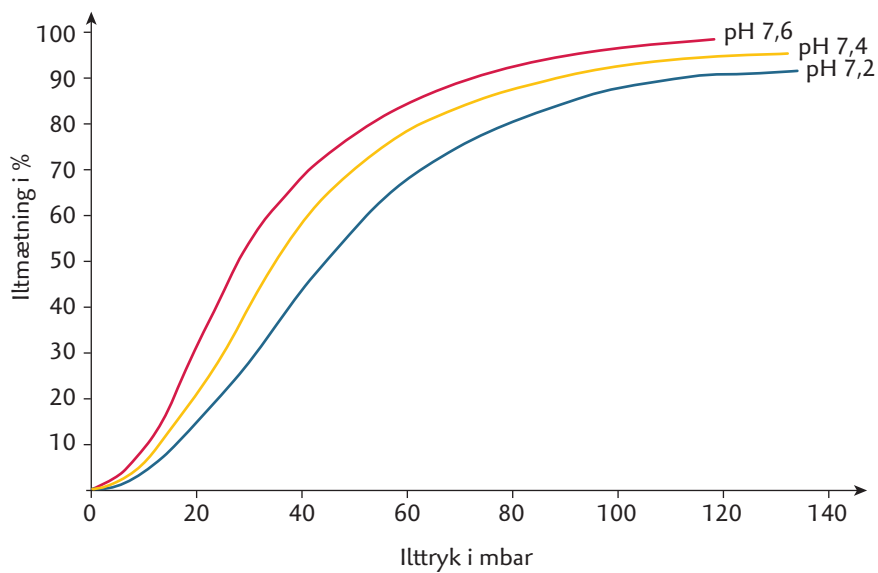
Figur 27. Afgivelse af oxygen fra de røde blodlegemer til aktive celler.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

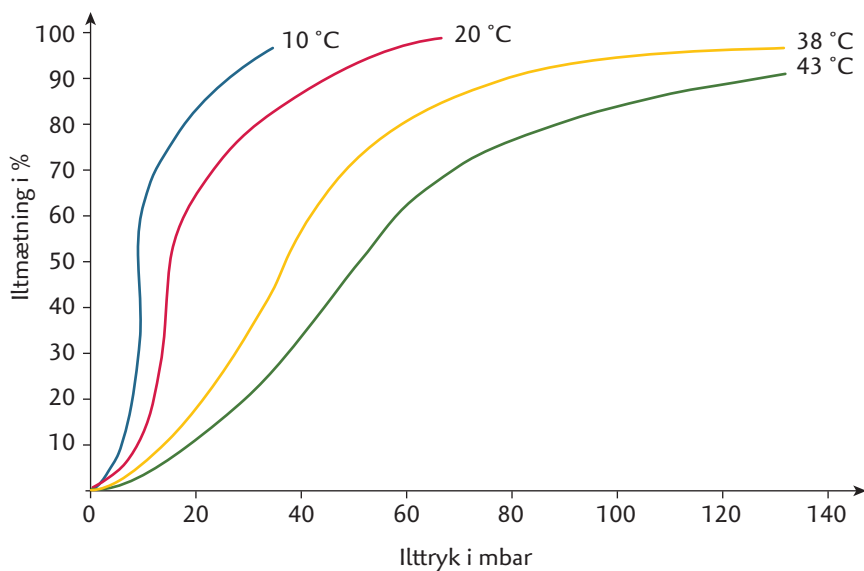
Figur 28. pO₂ og hæmoglobins mætningsgrad.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

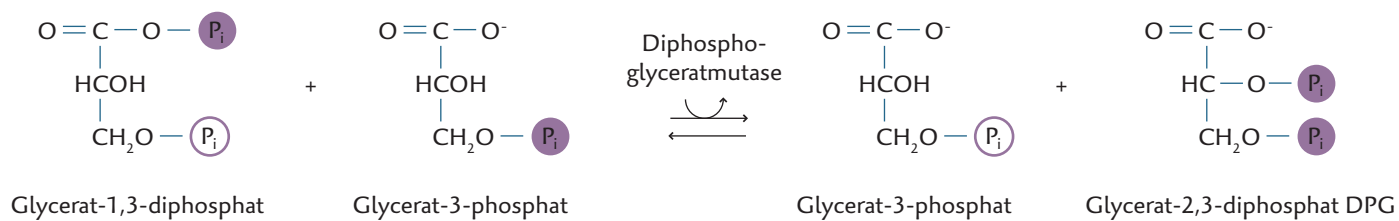
Figur 29. Hæmoglobins oxygenmætning og hvor mange O_2 der bindes til hæmoglobin.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 30. Hæmoglobins oxygenmætning, pH og pO_2 .
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

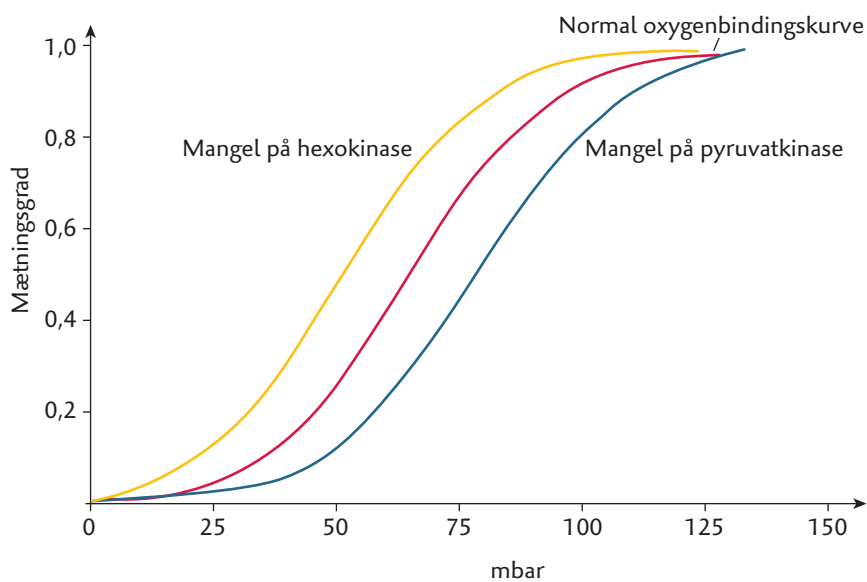
Figur 31. Hæmoglobins oxygenmætning, blodets temperatur og pO₂.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

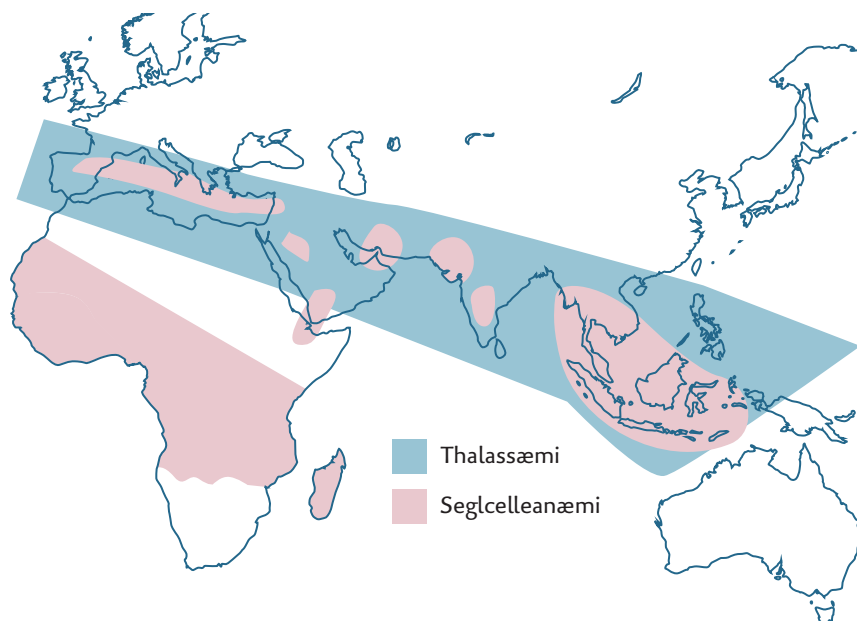
Figur 32. Dannelse af glycerat-2,3-diphosphat.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

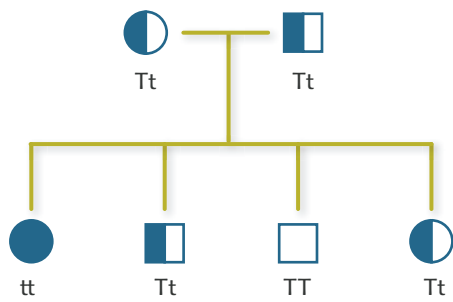
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

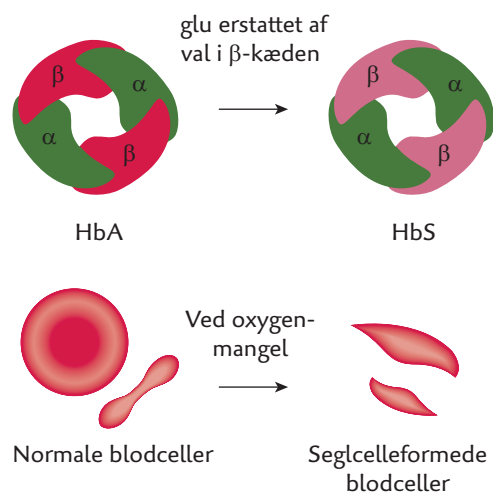
Figur 33. Hæmoglobins oxygenmætning, hexokinase og pyruvatkinase i de røde blodlegemer.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

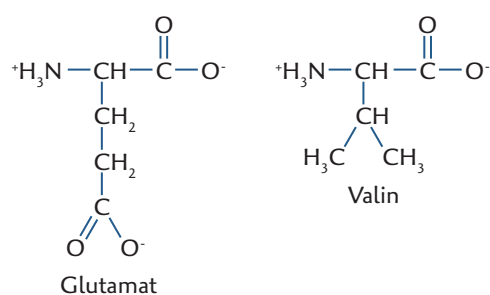
Figur 34. Udbredelsen af thalassæmi og seglcelleanæmi.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

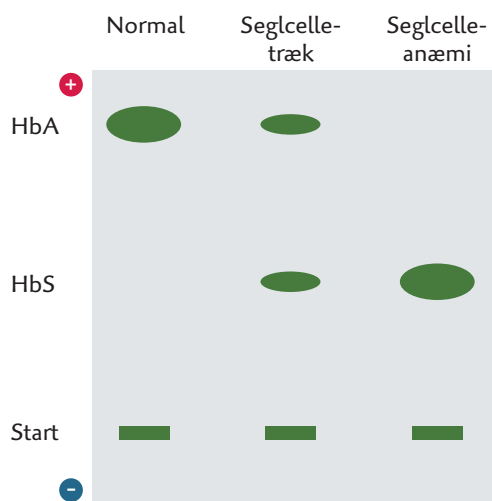
Figur 35. Nedarvning af recessiv autosomal sygdom.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

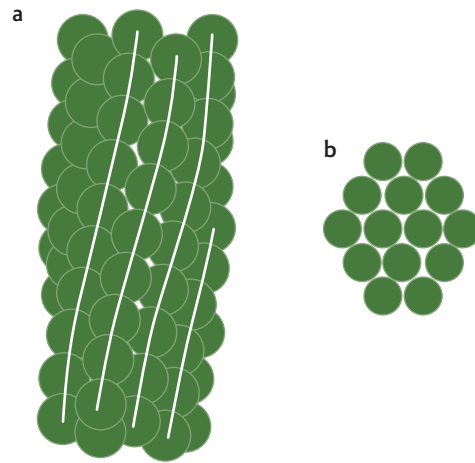
Hæmoglobin A: val-his-leu-thr-pro-glu-glu-lys-
 Hæmoglobin S: val-his-leu-thr-pro-val-glu-lys-
 Nr. i β -kæden: 1 2 3 4 5 6 7 8

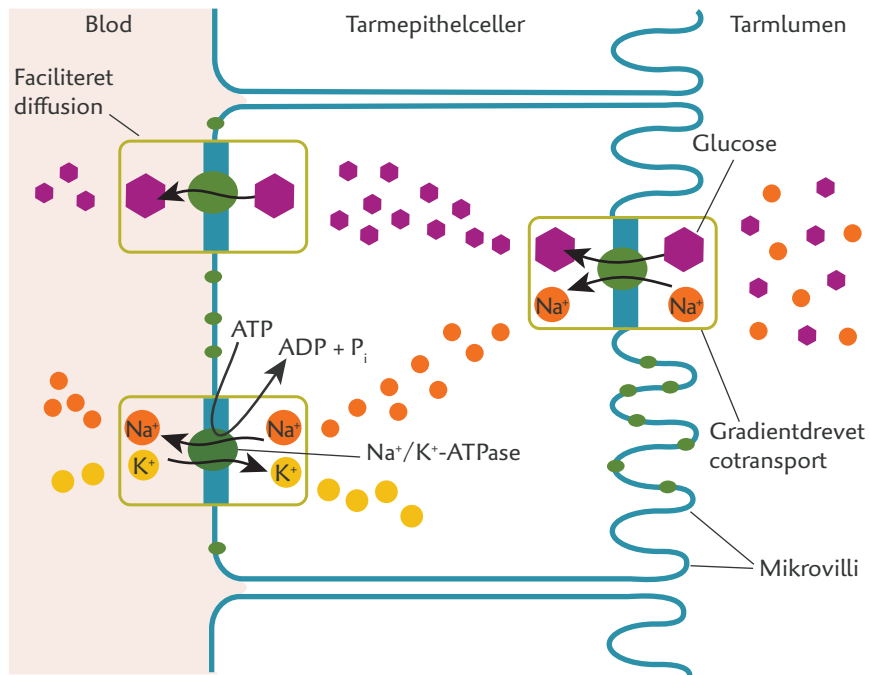
Figur 36. Almindelige røde blodlegemer og røde blodlegemer med seglcelleanæmi.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

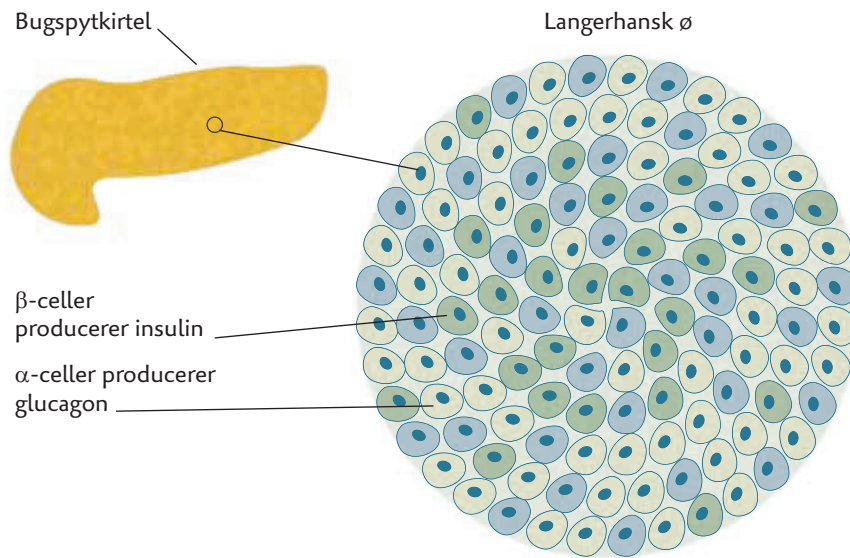
Figur 37. Adskillelse af HbA og HbS ved elektroforese i en basisk opløsning.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 38. Opbygningen af HbS-fibre.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

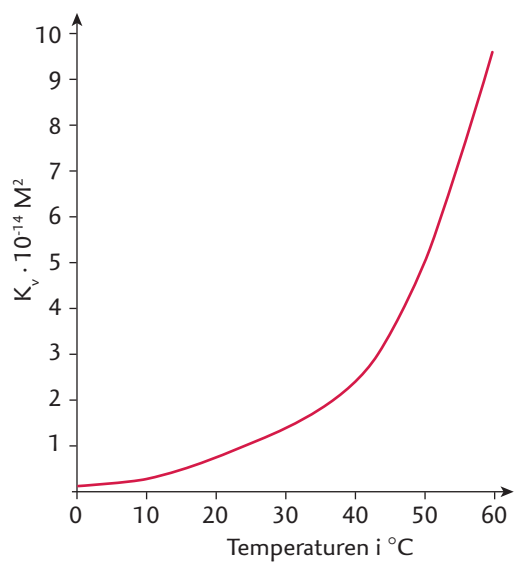
Figur 39. Gradientdrivet cotransport.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

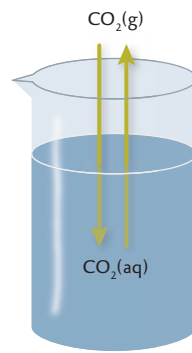
Figur 40. Bugspytkirtlen.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

T °C	pK _v	K _v
0	14,9435	1,13894 · 10 ⁻¹⁵
5	14,7338	1,84587 · 10 ⁻¹⁵
10	14,5346	2,92012 · 10 ⁻¹⁵
15	14,3463	4,50505 · 10 ⁻¹⁵
20	14,1669	6,80926 · 10 ⁻¹⁵
24	14	1 · 10 ⁻¹⁴
25	13,9965	1,00809 · 10 ⁻¹⁴
30	13,833	1,46893 · 10 ⁻¹⁴
35	13,6801	2,08882 · 10 ⁻¹⁴
40	13,5348	2,91877 · 10 ⁻¹⁴
45	13,396	4,01791 · 10 ⁻¹⁴
50	13,2617	5,47394 · 10 ⁻¹⁴
55	13,1369	7,29625 · 10 ⁻¹⁴
60	13,0171	9,61391 · 10 ⁻¹⁴

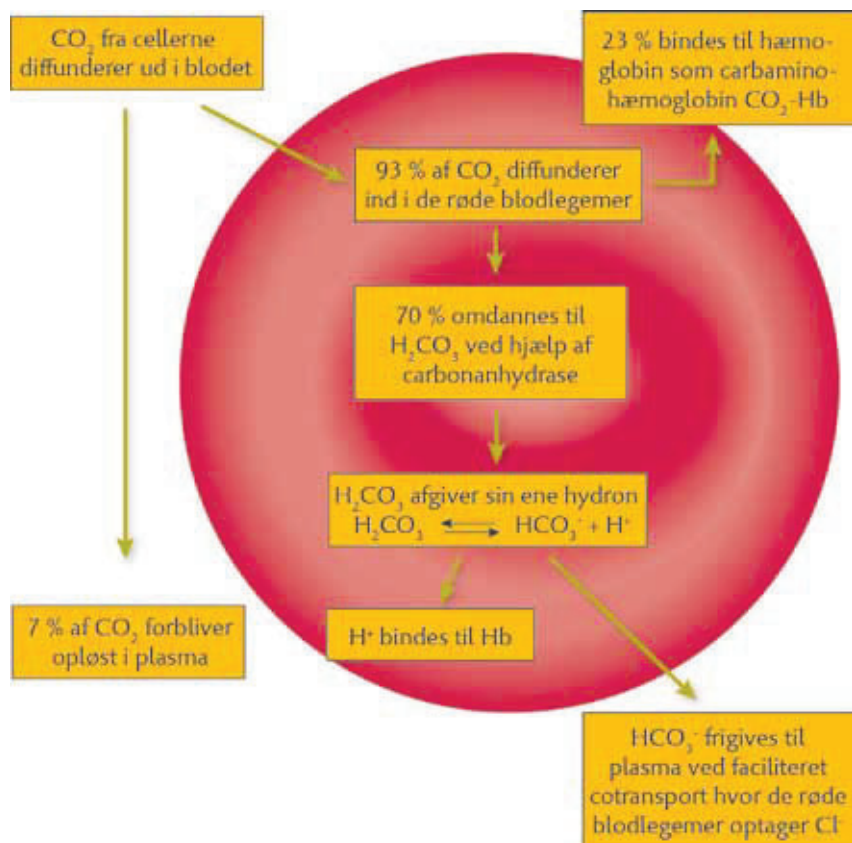
Figur 41. K_v's afhængighed af temperaturen.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 42. K_v som funktion af temperaturen.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 43. CO_2 's ligevægt i vand og luft.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

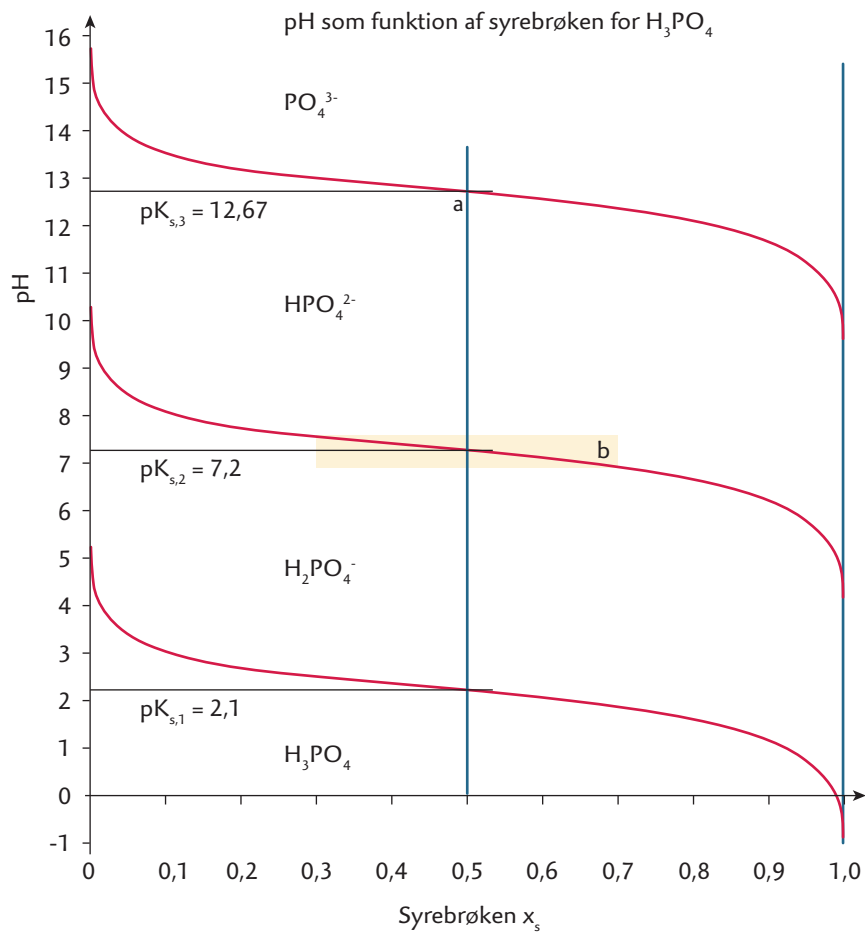
Figur 44. Transport af CO₂ i rødt blodlegeme.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Syrestyrke	K_s	pK_s	pK_b	K_b	Basestyrke
Stærk	$K_s > 0$	$pK_s < 0$	$pK_b > 14$	$K_b < 1 \cdot 10^{-14}$	Uhyre svag
Middelstærk	$1 \cdot 10^{-4} < K_s < 0$	$1 < pK_s < 4$	$11 < pK_b < 14$	$1 \cdot 10^{-14} < K_b < 1 \cdot 10^{-11}$	Meget svag
Svag	$1 \cdot 10^{-11} < K_s < 1 \cdot 10^{-5}$	$5 < pK_s < 11$	$5 < pK_b < 11$	$1 \cdot 10^{-11} < K_b < 1 \cdot 10^{-5}$	Svag
Meget svag	$1 \cdot 10^{-14} < K_s < 1 \cdot 10^{-11}$	$11 < pK_s < 14$	$1 < pK_b < 4$	$1 \cdot 10^{-4} < K_b < 0$	Middelstærk
Uhyre svag	$K_s < 1 \cdot 10^{-14}$	$pK_s > 14$	$pK_b < 0$	$K_b > 0$	Stærk

Figur 45. Syrer og basers styrke.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

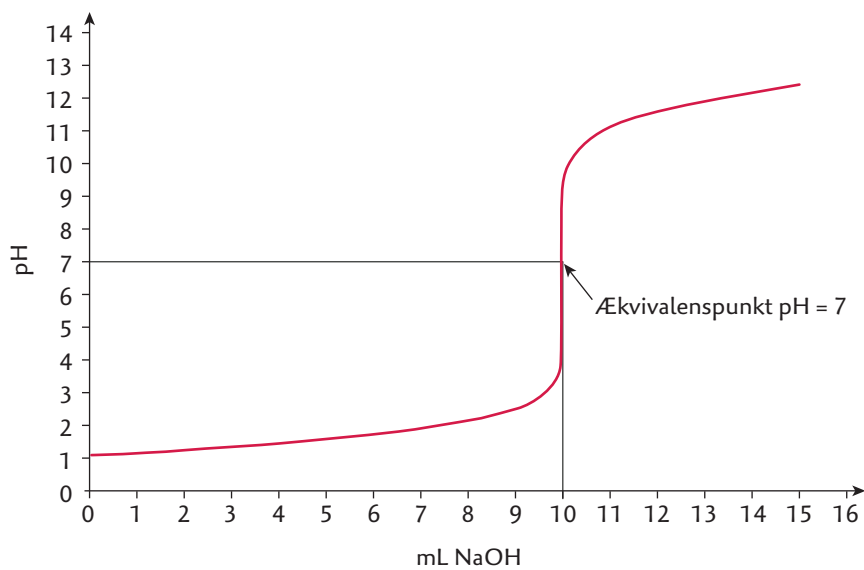
Figur 46. pH som funktion af syrebrøken.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Syrestyrke	K_s	pK_s	pK_b	K_b	Basestyrke
Stærk	$K_s > 0$	$pK_s < 0$	$pK_b > 14$	$K_b < 1 \cdot 10^{-14}$	Uhyre svag
Middelstærk	$1 \cdot 10^{-4} < K_s < 0$	$1 < pK_s < 4$	$11 < pK_b < 14$	$1 \cdot 10^{-14} < K_b < 1 \cdot 10^{-11}$	Meget svag
Svag	$1 \cdot 10^{-11} < K_s < 1 \cdot 10^{-5}$	$5 < pK_s < 11$	$5 < pK_b < 11$	$1 \cdot 10^{-11} < K_b < 1 \cdot 10^{-5}$	Svag
Meget svag	$1 \cdot 10^{-14} < K_s < 1 \cdot 10^{-11}$	$11 < pK_s < 14$	$1 < pK_b < 4$	$1 \cdot 10^{-4} < K_b < 0$	Middelstærk
Uhyre svag	$K_s < 1 \cdot 10^{-14}$	$pK_s > 14$	$pK_b < 0$	$K_b > 0$	Stærk

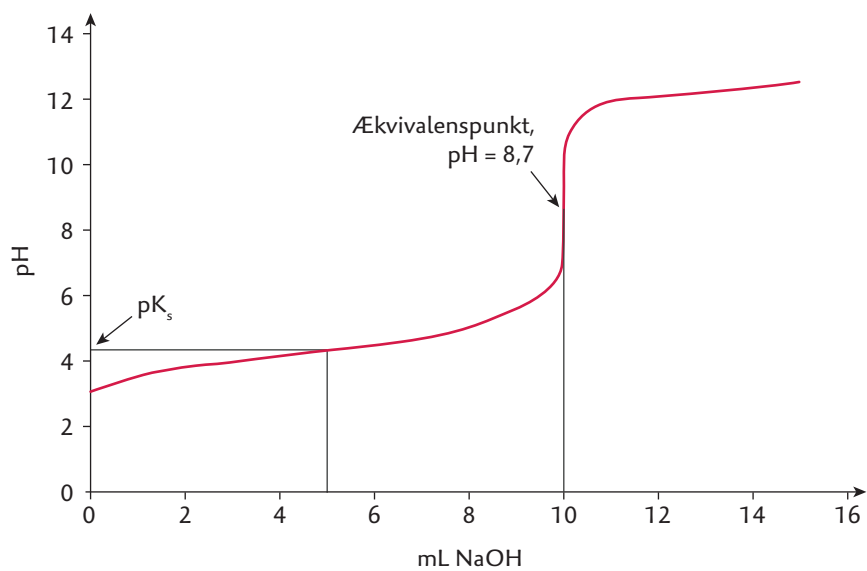
Figur 47. Syrer og basers styrke.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

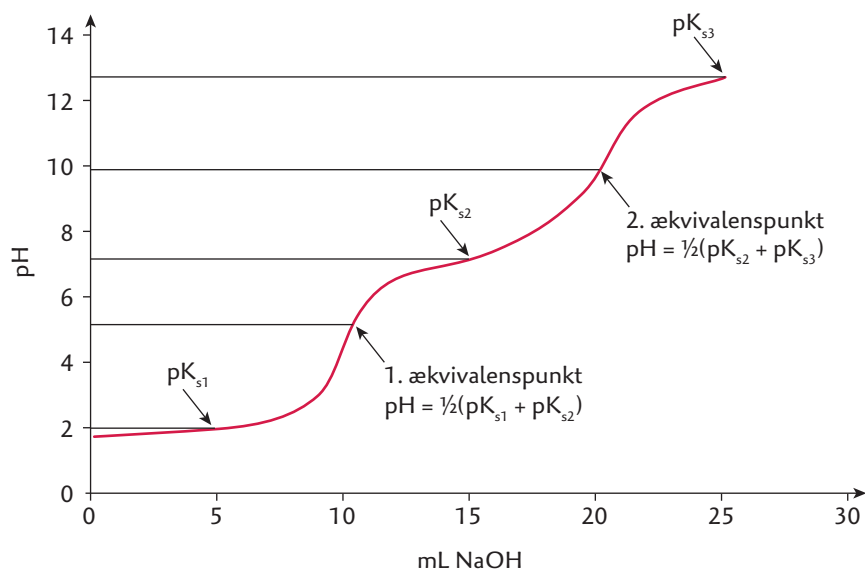
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 48. Titrerkurve for HCl titreret med NaOH.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

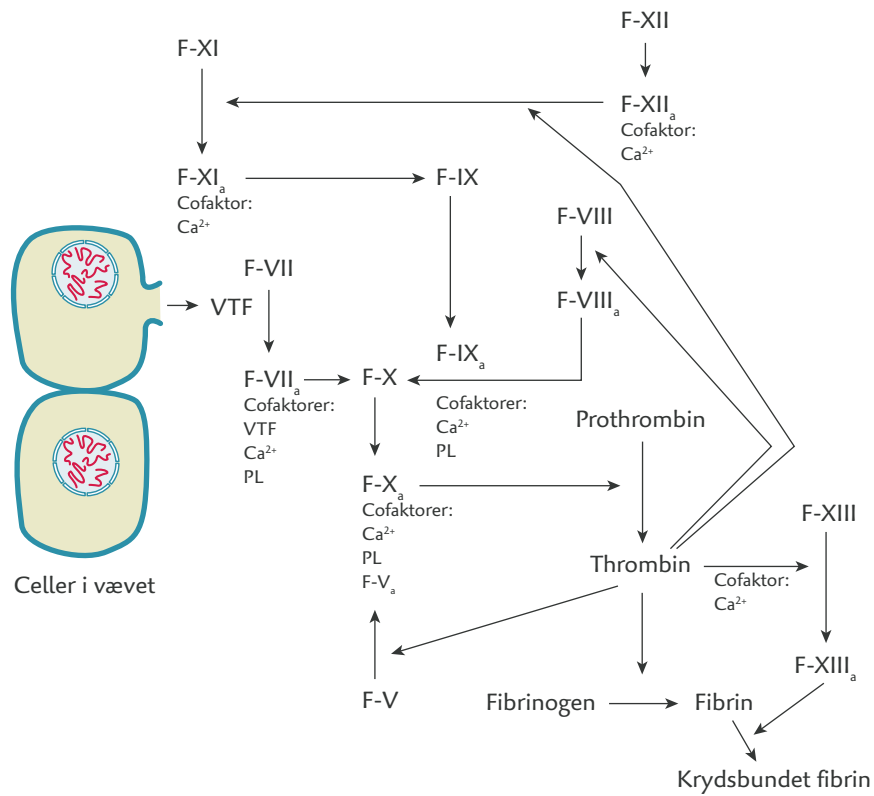
Figur 49. Titrerkurve for ethansyre titreret med NaOH.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

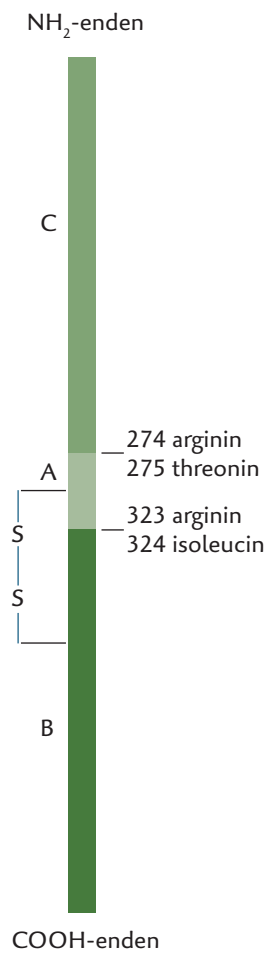
Figur 50. Titrerkurve for phosphorsyre titreret med NaOH.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Fibrinogen	Faktor I
Prothrombin	Faktor II
Koagulationsfaktorer	Faktor V Faktor VII Faktor VIII Faktor IX Faktor X Faktor XI Faktor XII Faktor XIII
Cofaktorer	Ca ²⁺ Phospholipider

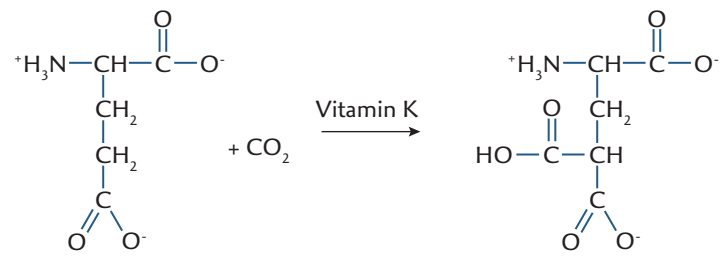
Figur 52. Molekyler og ioner der skal være til stede for at blodet kan størkne.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 53. Blodstørkningsprocessen.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

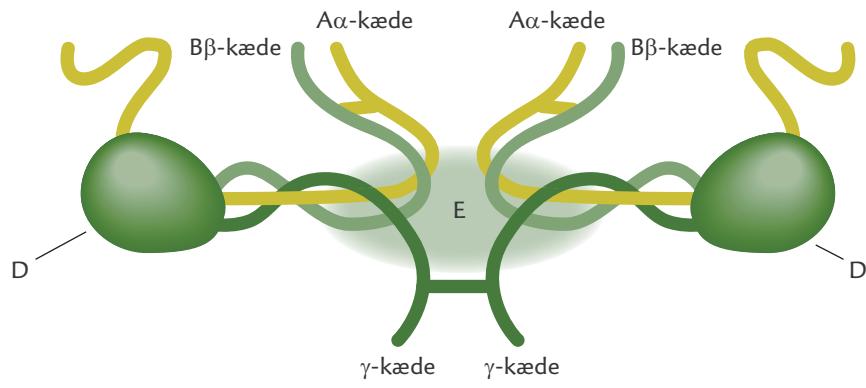
Figur 54. Prothrombin.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

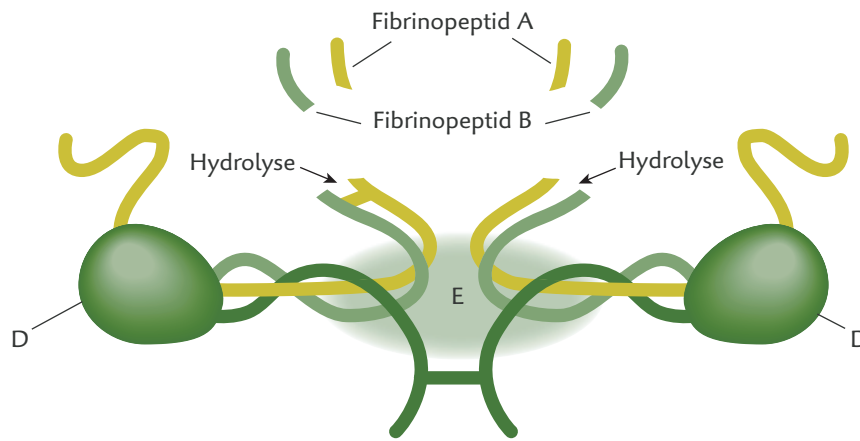
Figur 55. Dannelse af γ -carboxyglutamat.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Fibrinogenkæde	Antal aminosyrer
A α	850
B β	500
γ	450

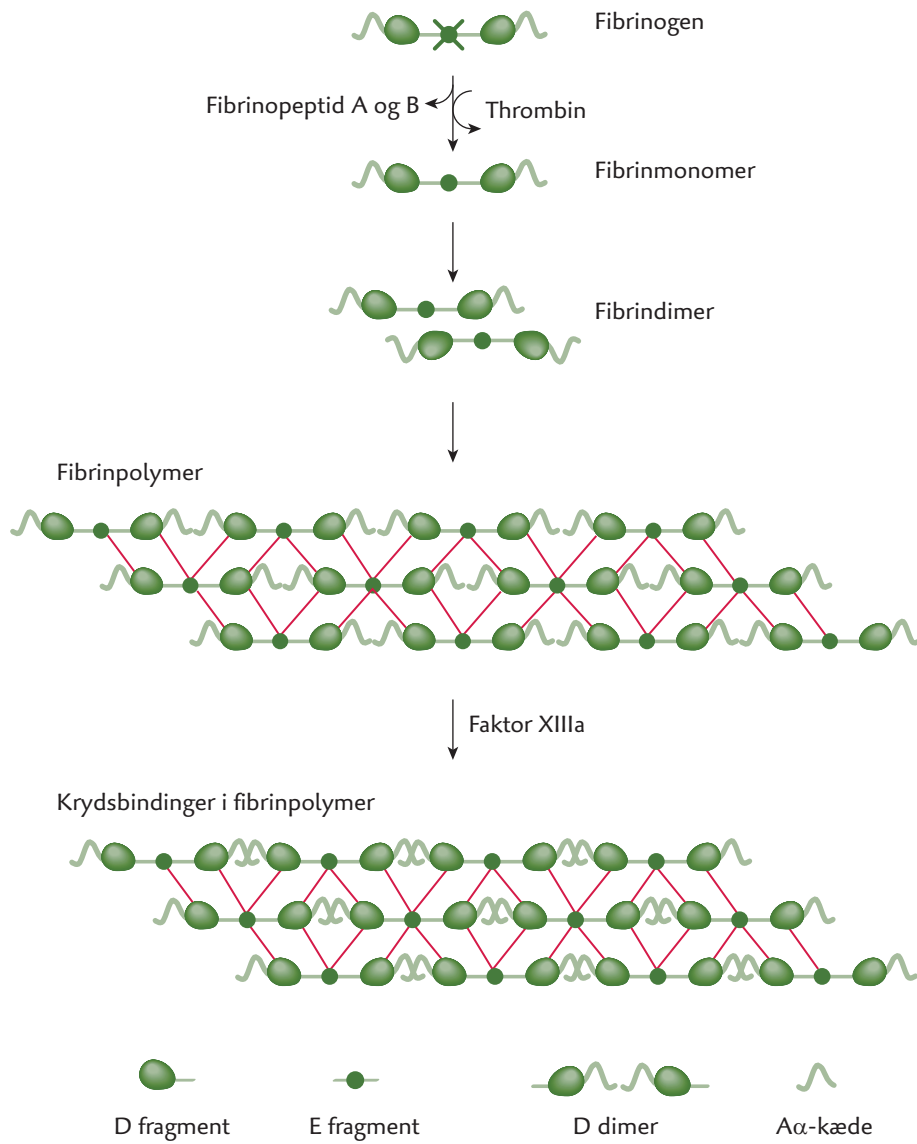
Figur 56. Sammensætning af fibrinogenkæde.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

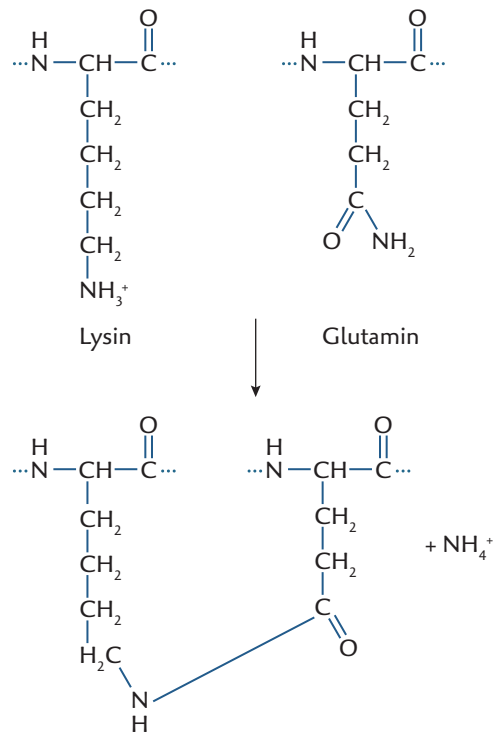
Figur 57. Fibrinogens opbygning.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 58. Thrombins hydrolyse af fibrinogen.
Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 59. Dannelse af krydsbindinger mellem fibrinmonomerer ved transaminering.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Figur 60. Dannelse af fibrinkomplekset.
 Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·
 Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.

Hæmofili A	Mangler F-VIII	X-bundet recessiv
Hæmofili B	Mangler F-IX	X-bundet recessiv
Von Willebrands sygdom	Manglende eller defekt von Willebrands faktor	Kromosom nr. 12

Figur 61. Årsager til blødersygdomme.

Bioteknologi 4 © 2011 · by Nucleus Forlag ·

Illustration: Elin Steffensen, Gigraf · ISBN 978-87-90363-50-5.